

Vergaderjaar 2024–2025

36 600 XVI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2025

L

DERDE VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT¹

Vastgesteld 18 maart 2025

Inleiding

De leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, SP en PvdD hebben kennisgenomen van de nota naar aanleiding van het tweede verslag.² Daarnaast heeft op 4 maart 2025 een deskundigenbijeenkomst over *pandemische paraatheid* plaatsgevonden.³ Naar aanleiding hiervan hebben de leden van de fracties van **GroenLinks-PvdA, SP en PvdD gezamenlijk** nog enkele vragen en opmerkingen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, SP en PvdD gezamenlijk

1. Kan de regering toelichten hoe de proef met het vaccineren van kippen tegen vogelgriep is georganiseerd? Welke ministeries zijn erbij betrokken en wie draagt de kosten?
2. Kan de regering toelichten in hoeverre de proef uit vraag 1 bijdraagt aan het verminderen van besmettingsbronnen, of vooral gericht is op symptoombestrijding? In hoeverre is de regering van mening dat de proef een bijdrage kan leveren aan pandemische paraatheid?
3. Kan de regering kwantificeren hoe de mortaliteit van het vogelgriepvirus zich verhoudt tot die van het coronavirus, mocht het nieuwe,

¹ Samenstelling:

Van Wijk (BBB), Van Knapen (BBB), Lieverse (BBB) Janssen-van Helvoort (GroenLinks-PvdA), Van Gurp (GroenLinks-PvdA) (*ondervoorzitter*), Fiers (GroenLinks-PvdA), Roovers (GroenLinks-PvdA), Thijsen (GroenLinks-PvdA), Vacant (VVD), Kaljouw (VVD), Van der Linden (VVD), Van de Sanden (VVD), Prins (CDA) (*voorzitter*), Bakker-Klein (CDA), Moonen (D66), Van Meenen (D66), Bezaan (PVV), Koffeman (PvdD), Baumgarten (JA21), Van Aelst-Den Uijl (SP), Talsma (CU), Van den Oetelaar (FVD), De Vries (SGP), Perin-Gopie (Volt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL)

² *Kamerstukken I 2024/25*, 36 600 XVI, K.

³ Eerste Kamer, deskundigenbijeenkomst over *pandemische paraatheid*, 4 maart 2025, zie: https://eerstekamer.nl/9370000/1/j4nviovewt451ug_j9vvkfvj6b325az/vmkuhtqjzvou

- gemuteerde virus overdraagbaar worden van mens op mens? Klopt het dat de huidige sterftcijfers in de praktijk boven de 50% liggen?⁴
4. Hoe hoog was de mortaliteit van het coronavirus? Klopt het dat dit sterftcijfer slechts een fractie bedraagt van het momenteel waargenomen sterftcijfer bij menselijke besmetting met vogelgriep?⁵
  5. Kan de regering de nieuwste inzichten delen over afstandsnormen in de veehouderij en hun rol bij virusoverdracht en -mutatie? In hoeverre beïnvloeden deze normen de verspreiding van griepvirussen tussen diersoorten zoals kippen, varkens, koeien en wilde dieren, en de overdracht op mensen?
  6. Heeft de regering in het kader van pandemische paraatheid plannen om via wettelijke voorschriften de afstand tussen bepaalde diersoorten en mensen te vergroten? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke termijn en op welke wijze?
  7. Kan de regering aangeven of de huidige pandemische paraatheid groter of kleiner is dan tijdens het hoogtepunt van de coronapandemie?
  8. Kan de regering aangeven hoe de medische sector de huidige pandemische paraatheid beoordeelt en is zij bereid daar nader onderzoek naar te verrichten?⁶
  9. Kan de regering een helder beeld schetsen van de doorzettingsmacht van de diverse actoren die betrokken zouden zijn bij een toekomstige pandemie?
  10. Op welke wijze wordt rekening gehouden met het uitbreken van een nieuwe pandemie? Kan de regering aangeven binnen welke termijn een dergelijke pandemie wordt verwacht en hoe de huidige pandemische paraatheid zich daartoe verhoudt?
  11. Kan de regering aangeven wat de rol van zoönosen is bij het ontstaan van pandemieën en hoe zij de veedichtheid in Nederland beoordeelt als risicofactor in dit opzicht?
  12. Kan de regering de Kamer een actueel inzicht geven in de ZOOversignalering van het RIVM in relatie tot pandemische paraatheid, met name op de volgende gebieden:
    - One Health-signalering;
    - One Health-surveillance;
    - One Health-datasharing en Informatie- en communicatietechnologie (ICT);
    - Prioritering zoönosen;
    - Kennis en innovatie;
    - Internationaal;
    - Respons;
    - Leefomgeving;
    - Zoönosegeletterdheid.
  13. Kan de regering de stand van zaken aangeven van de eerder voorgenomen bezuinigingen op pandemische paraatheid, en is zij bereid bij de voorjaarsnota extra middelen vrij te maken voor de versterking van pandemische paraatheid?

⁴ De Morgen, 18 april 2024, *WHO «enorm bezorgd» over overdracht vogelgriep van dier op mens: «buitengewoon hoog» sterftcijfer bij mensen*, zie <https://www.demorgen.be/snelnieuws/who-enorm-bezorgd-over-overdracht-vogelgriep-van-dier-op-mens-buitengewoon-hoog-sterftcijfer-bij-mensen~b29c41e4/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

⁵ Domus Medica, *Wat is het mortaliteitspercentage bij bevestigde COVID-19 patiënten?*, zie <https://www.domusmedica.be/richtlijnen/coronavirus/wetenschappelijk/wat-het-mortaliteitspercentage-bij-bevestigde-covid-19>

⁶ GGD GHOR Nederland, 15 september 2024, *Bezuinigingen pandemische paraatheid bedreigen gezondheid en veiligheid van inwoners Nederland*, zie <https://ggdghor.nl/actueel-bericht/bezuinigingen-pandemische-paraatheid-bedreigen-gezondheid/>

In de brief van de Minister van VWS aan de Tweede Kamer van 5 maart 2025 stelt de Minister dat het uittreden van de VS uit de WHO grote consequenties zal hebben voor de pandemische paraatheid van Nederland.⁷ In de brief worden onder meer genoemd: een meer gefragmenteerde aanpak van infectieziekten en pandemieën, verminderde technische assistentie en financiële steun voor landen met gezondheids crises, belemmeringen bij de levering van vaccins, medicatie en medische apparatuur, het bevriezen van wetenschappelijke contacten en het bemoeilijken van een vlotte uitwisseling van belangrijke gezondheidsdata. Tijdens de deskundigenbijeenkomst over pandemische paraatheid heeft mevrouw Koopmans deze zorgen eveneens geuit. Zij wees daarbij op de (financiële) tekorten die ontstaan door het vertrek van de VS uit de WHO.⁸ Op basis hiervan stellen de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, SP en PvdD gezamenlijk de volgende vragen:

14. Geven deze ontwikkelingen aanleiding om de bezuinigingen op pandemische paraatheid terug te draaien en zelfs de inzet op pandemische paraatheid te intensiveren bij de Voorjaarsnota?
15. Is de regering bereid het financiële gat dat ontstaat door het vertrek van de VS uit de WHO deels op te vangen door extra middelen beschikbaar te stellen bij de Voorjaarsnota?

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport ziet met belangstelling uit naar **de nota naar aanleiding van het derde verslag**. Onder voorbehoud van ontvangst van deze nota **uiterlijk vrijdag 21 maart 2025, 10.00 uur**, acht de commissie het wetsvoorstel gereed voor plenaire behandeling, bij voorkeur op 1 april 2025.

De voorzitter van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
Prins

De griffier van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
De Boer

---

⁷ *Kamerstukken II 2024/25*, 36 600 XVI, nr. 176.

⁸ Eerste Kamer, deskundigenbijeenkomst over *pandemische paraatheid*, 4 maart 2025, zie: https://eerstekamer.nl/9370000/1/j4nviovewt451ug_j9vvkfvj6b325az/vmkuhtqjzvou